

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

22. oktober 2012 • J.nr.: NMK-135-00017 • Ref.: MELBA/CEVON

AFGØRELSE

i sag om revurdering af miljøgodkendelse af husdyrbrug beliggende i Haderslev Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 39, jf. § 41 i husdyrbruqløven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Haderslev Kommunes afgørelse af 8. februar 2011 om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Flovtvej 35 i Haderslev med følgende ændringer:

Vilkår 14 ændres til et påbud om:

”Mindst 31 % af dybstrøelsen skal udkøres direkte til nedbringning på udbringningsareal.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.”

Vilkår 17 ændres til et påbud om:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuell produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold. Fytasetilsætning skal fremgå.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

Vilkår, der er meddelt som påbud 12, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 30, 32, 34, 60, 62 og 63 ophæves

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Haderslev Kommunes har den 8. februar 2011 revurderet kyllingeproduktionen.

Afgørelsen er påklaget af ansøger, der særligt har gjort gældende, at følgende af de af kommunen meddelte påbud mangler hjemmel og bør ophæves:

- Vilkår meddelt som påbud 11 om, at følere for temperatur og luftfugtighed til styring af ventilation skal kalibreres årligt med dokumentation herfor.
- Vilkår meddelt som påbud 12 om BAT redegørelse.
- Vilkår meddelt som påbud 24, hvorefter ventilationen skal foregå som beskrevet i bilag 3.
- Vilkår meddelt som påbud 25 om forskudt produktion i de to stalde.
- Vilkår meddelt som påbud 32 omkring transport fra ejendommen til oplagring eller udbringning.
- Vilkår meddelt som påbud 34 og 35 om rengøring af sprøjteudstyr og vask af maskiner og redskaber.
- Vilkår meddelt som påbud 60 om, at husdyrtrykket fastsættes til 0,99 DE/ha.
- Vilkår meddelt som påbud 62 om sædskifte.
- Vilkår meddelt som påbud 63 om 10 m dyrknings-, gødsknings- og sprøjtefri bræmme på mark 6-0.

Sagens oplysninger

Den godkendte produktion

Husdyrbrugets tidligere miljøgodkendelse er meddelt den 11. april 2001 efter miljøbeskyttelseslovens § 33³, hvor den tilladte produktion var 623.000 stk. 42-dages slagtekyllinger, svarende til i alt 249,2 dyreenheder (DE) efter daværende omregningstal.

Haderslev Kommune har den 19. november 2010 meddelt afslag på ansøgning om udvidelse af slagtekyllingeproduktionen. Afslaget blev stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet i afgørelse af 13. juni 2012 (j.nr. NMK-132-00480).

Haderslev Kommune har den 8. februar 2011 meddelt revurdering af miljøgodkendelsen af den tilladte husdyrproduktion. Kommunen har anført, at miljøgodkendelsen fra 2001 erstattes af den nye godkendelse. De eksisterende vilkår i godkendelsen er af kommunen vurderet som forældet og utilstrækkelige. Ændringerne af vilkårene er meddelt ved påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41. Revurderingen er behandlet i henhold til husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelse.

Kommunen har vurderet, at husdyrbruget i forhold til staldindretningen har taget de nødvendige forholdsregler under hensyn til økonomisk proportionalitet og bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har i forhold til BAT fastsat følgende vilkår, der er meddelt som påbud:

³ Nu lovbekendtgørelse af 26. juni 2010 nr. 879 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

10. Staldventilatorer skal renholdes og justeres jævnligt efter producentens anvisninger.
11. Følere for temperatur og luftfugtighed til styring af ventilation skal kalibreres årligt med dokumentation herfor.
12. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
13. Der skal anvendes lavenergiebelysning.

14. Mindst 30 % af dybstrøelsen skal udkøres direkte til nedbringning på udbringningsareal.

17. Foderet må højst indeholde det niveau gram fosfor pr. kg foder der er svarende til det altid gældende teknologiblad til fosforniveau 2 i teknologiblad for slagtekyllinger.
18. Foderet må højst indeholde et gennemsnitligt niveau af råprotein svarende til det altid gældende teknologiblad til proteinniveau 3 for slagtekyllinger.
19. Som dokumentation for den løbende optimering og tilpasning af foderblandingerne i besætningen, den flerfasede fodringsstrategi, skal ejendommens blanderecepter, foderdeklarationer opbevares i en logbog.
20. Logbogen skal indeholde tydelig datomærkning, hvilket vægtinterval den pågældende blanding er anvendt til, dokumentation for fytasetilsætningen samt en påtegning af hvem der har optimeret blandingen.
21. Logbogen skal på tilsynsbesøg kunne forevises for en periode svarende til perioden siden sidste kommunale tilsyn.

Kommunen har anført, at samtlige af bedriftens udbringningsarealer indgår i revurderingen.

Kommunen vurderet, at husdyrbrugets arealer overholder de fastlagte beskyttelsesniveauer i godkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunen har i forhold til arealerne bl.a. fastsat følgende vilkår, der er meddelt som påbud:

60. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 318,50 DE slagtekyllingedybstrøelse på de vurderede udbringningsarealer (318,62 ha ejet/lejet areal) jf. bilag 2.
61. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne om god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
62. Der skal på mark nr 6-0 og 16-1 (ejede og forpagtede udspretningsarealer) anvendes et sædskifte til standardsædskifte K13 eller et sædskifte med bedre udvaskningsindex.
63. Der skal være 10 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer op til kvælstoffølsomme skovtype på mark 6-0.

I forbindelse med husdyrbrugets ansøgning om udvidelse blev bilag 3 om lugt og ventilationstilpasning udarbejdet. Kommunen har i revurderingen i vilkår, der er meddelt som påbud 24, bestemt at ventilationen fremover skal foregå som beskrevet i bilag 3. Kommunen har i forhold til begrænsningen af lugt gener endvidere meddelt påbud 25 om, at driften af de to stalde skal ske forskudt.

Kommunen har i vilkår, der er meddelt som påbud 32, bestemt at transport af dybstrøelse fra ejendommen til oplagring i markstak eller udbringning på mark ikke må foretages på lørdage, søn- og helligdage, samt hverdage fra kl. 17 til kl. 7.

Nye oplysninger i forbindelse med behandlingen af sagen

Nævnet har kontaktet ansøgers konsulent med henblik på, at konsulenten skal nedbringe ammoniakemissionen og fosforudskillelsen, således at husdyrbruget lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende stalde opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ansøgers konsulent har herefter i mail af 5. juli 2012 tilpasset ansøgningen efter tilsagn fra ansøger.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget

Efter husdyrbruglovens § 103, stk. 3, gælder reglerne i loven og regler udstedt i medfør af loven på bestående husdyrbrug, som er omfattet af en miljøgodkendelse efter § 33 eller påbud efter § 41, jf. § 41 a og § 41 b, i lov om miljøbeskyttelse. Husdyrbrugloven finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets godkendelse. Det er alle reglerne i loven og regler udstedt i medfør af denne, der finder anvendelse i forbindelse med revurdering efter miljøbeskyttelseslovens § 41 a og § 41 b, medmindre disse bestemmer andet.

Det følger af husdyrbruglovens § 41, stk. 1, at tilsynsmyndigheden først kan ændre vilkårene i en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen. Efter § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen⁴, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 2, skal godkendelser omfattet af § 11, § 12 og § 16 i husdyrbrugloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 3.

Af husdyrbruglovens § 41, stk. 3, fremgår, at tilsynsmyndigheden skal meddele påbud eller forbud efter § 39 i de tilfælde, som er nævnt i § 40, stk. 2. Af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, fremgår, at påbud eller forbud mod fortsat drift skal meddeles, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at ændre vilkårene, jf. husdyrbruglovens § 39, jf. § 41. Som det følger af Miljøklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2009, jf. MKN-104-00012⁵, er en revurderingsafgørelse derimod ikke en ny godkendelse-handling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

I revurderingsafgørelsen skal tidspunktet for den næste regelmæssige revurdering fastsættes, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 3.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser, jf. § 8, stk. 6⁶. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3⁷, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Indgreb i en sådan virksomhed skal ske

⁴ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

⁵ <http://www2.mkn.dk/afgfradec97/104-00012.htm>

⁶ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

⁷ Rådets direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet).

i medfør af direktivets artikel 6, stk. 2, der er gennemført i naturbeskyttelseslovens kap. 2 a. Indgreb i eksisterende virksomhed efter disse bestemmelser udløser billighedsstatning.

Heller ikke godkendelsesbekendtgørelsen giver hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau, jf. §§ 9-11 og bilag 3 og 4, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Der henvises i den forbindelse til afsnittet ovenfor.

Da der ikke skal foretages en habitatvurdering af eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret, skal det revurderede husdyrbrugs arealer, der er godkendt til udbringning af husdyrgødning fra et husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5 ikke vurderes efter habitatbekendtgørelsen. Da det såkaldte beskyttelsesniveau i forhold til ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat heller ikke finder anvendelse, kan man ikke i en revurdering fastsætte nye påbud for arealer, medmindre at betingelserne er opfyldt efter husdyrbruglovens § 40, stk. 2, se nedenfor.

Reglerne i husdyrbruglovens § 16 gælder i princippet også for revurderingsafgørelser. Lovens § 16 angår imidlertid udelukkende arealer, der skal indgå i godkendelser efter §§ 11 og 12, jf. stk. 2. Bestemmelsen angår altså i udgangspunktet ikke arealer, der anvendes til udbringning af husdyrgødning fra et husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5.

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT - skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. husdyrbruglovens § 40, stk. 2. Et sådant påbud kan meddeles indenfor retsbeskyttelsesperioden, dog kun til husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Som det fremgår af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, jf. § 41, stk. 3, kan der stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtekyllinger⁸ ved anvendelse af BAT fremgår følgende om deres anvendelse i revurderingssager:

"Ændringer i BAT er en central del af revurderingen.

De vejledende emissionsgrænseværdier kan indgå som et vurderingselement, når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om der er sket ændringer i BAT, som kan begrunde, at der meddeles påbud. Dette gælder både i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har pligt til at meddele påbud (det i husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, nr. 4 nævnte tilfælde) og

⁸ http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/7543FF3A-430F-410C-ABD1-CDEF121B5F69/0/BATEmissionsgrænser_slagtekyllinger_endelig_maj2011.pdf.

de situationer, hvor kommunalbestyrelsen kan meddele påbud på grund af ændringer i BAT. Særligt i sidstnævnte situation skal kommunalbestyrelsen også inddrage proportionalitetsprincippet – der skal være et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås på grund af ændringer i BAT, og de økonomiske omkostninger, som dette medfører."

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Haderslev Kommune har i forbindelse med meddelelsen af den påklagede revurdering anført, at den nye godkendelse erstatter den tidligere meddelte miljøgodkendelse. En revurdering er, som beskrevet ovenfor, ikke en ny godkendelseshandling. Det er derimod en ændring af de eksisterende vilkår, og dermed et supplement til den eksisterende godkendelse. Ændringerne meddeles hermed som påbud med hjemmel i husdyrbruglovens § 39, jf. § 41.

Som det fremgår af ovenstående gennemgang af retsgrundlaget, skal der i forbindelse med en afgørelse om revurdering navnlig tages stilling til, om husdyrbruget fortsat begrænser forureningen mest muligt under anvendelse af BAT. I denne vurdering indgår, om husdyrbruget begrænser ammoniakemissionen mest muligt under hensyn til, hvad der er teknisk og økonomisk muligt at gennemføre i husdyrbrugets staldanlæg.

I vurderingen heraf kan Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår indgå. Natur- og Miljøklagenævnet har ud fra det relevante standardvilkår for slagtekyllinger beregnet den vejledende emissionsgrænseværdi for anlægget til maksimalt ca. 11.074 kg N/år og 5.765 kg P år. Den vejledende emissionsgrænseværdi er beregnet efter de nye normtal gældende for det nye IT-ansøgningsystem fra 2011. Projekttilpasninger er ligeledes sket i ansøgningskema efter det nye beregningsgrundlag.

Ansøger har under sagens behandling i Natur- og Miljøklagenævnet tilkendegivet at ville foretage ændringer i det ansøgte projekt ved at ændre andelen af gødning fra 30% til 31%, der bringes direkte ud på jorden til nedbringning, og ved at fastsætte det maksimale fosforindhold i fuldfoder afhængig af kyllingealder i henhold til Miljøstyrelsens teknologiblade af 17. maj 2011 om fosforindhold i slagtekyllingefoder⁹.

Efter nævnets beregninger, vil det ansøgte projekt med ændringen om direkte udbringning af gødning og nedpløjning medføre en faktisk ammoniakemission fra det samlede anlæg på i alt 11.069 kg N/år.

Idet den faktiske ammoniakemission herefter ikke overskrider den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, finder nævnet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning, at det ansøgte projekt med den af ansøger tilkendegivne ændring overholder husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

I forhold til fosforudskillelsen finder nævnet, at husdyrbruget lever op til BAT ved at fastsætte det maksimale fosforindhold i slagtekyllingefuldfoderet afhængig af kyllingealderen, som fastsat i ovennævnte teknologiblade af 17. maj 2011. De anvendte normtal er 2011/2012.

⁹ <http://www.mst.dk/NR/Fosforindholdislagtekyllingefoder.pdf>

Natur- og Miljøklagenævnet fastsætter herefter som vilkår, der meddeles som påbud 14 og 17 i revurderingen, at ansøger skal indføre projektilpasningerne, jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 17, stk. 3, og husdyrbruglovens § 39 og § 41, stk. 3. Vilkår meddelt som påbud 11 anses af nævnet som værende en del af BAT og fastholdes. Det af kommunen fastsatte ukonkrete BAT påbud 12, og påbuddene 18-21 samt påbud 30 om foder og egenkontrol ophæves herefter.

Som det fremgår af afsnittet om retsgrundlaget vedrører godkendelsesbekendtgørelsen alene ansøgninger om etableringer, udvidelser og ændringer. Bekendtgørelsen giver således ikke hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau for lugt kan finde anvendelse i revurderingssager, jf. §§ 9-11 og bilag 3.

Påbud med henblik på at reducere luftgener fra et eksisterende husdyrbrug i en revurdering reguleres af husdyrbruglovens § 41, stk. 3, hvor påbud i medfør af § 39 skal meddeles i de tilfælde, der er nævnt i 40, stk. 2. Det følger heraf, at påbud – ud over, hvad der følger af BAT – skal være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, hvilket skal godtgøres af kommunen.

Nævnet finder, at kommunen på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt har godtgjort, at de ovennævnte betingelser for at meddele lugtreducerende påbud efter husdyrbruglovens § 39, jf. § 41, stk. 3, jf. § 40, stk. 2, er opfyldt. Vilkår, der er meddelt som påbud 24 og 25 ophæves følgelig.

Nævnet har i den forbindelse ikke taget stilling til, hvorvidt der kan meddeles lugtreducerende påbud til bedriften. Såfremt betingelserne er opfyldt efter husdyrbruglovens § 40, stk. 2, skal et sådant påbud meddeles – også indenfor retsbeskyttelsesperioden - til husdyrbrug, der som her er omfattet af husdyrbruglovens § 12.

Da godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau ikke finder anvendelse, mangler kommunens fastsættelse af påbud for arealerne hjemmel. Kommunen skal ikke revurdere bedriftens arealer, når bedriften alene er godkendt efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven. Kommunen burde derfor ikke have fastsat påbud i revurderingen, der vedrører arealerne. Vilkår, der er meddelt som påbud 60 og 62 ophæves.

Kommunen har desuden ikke haft hjemmel til at meddele påbud om bræmmer med henblik på beskyttelsen af natur, da – som anført i ovenstående gennemgang af retsgrundlaget - godkendelsesbekendtgørelsen ikke giver hjemmel til, at de i bilag 3 og 4 fastsatte beskyttelsesniveauer, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Vilkår, der er meddelt som påbud 63 ophæves følgelig.

Såfremt kommunen vurderer, at forureningen fra arealerne er væsentlig, og der er nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved den oprindelige godkendelses meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsen, kan kommunen meddele et påbud i medfør af husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

I forhold til de påklagede vilkår meddelt som påbud 34 og 35, finder nævnet, at påbud 34 er unødvendigt, da dette forhold allerede er omfattet af bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, hvorfor påbud 34 ophæves. I forhold til påbud 35 vedrører dette ikke kun markmaskiner, men også maskiner, der anvendes i husdyrproduktionen, hvorfor påbud 35 fastholdes.

Ansøger har anført, at påbud 32 om transport mangler hjemmel og proportionalitet. Da bedriftens transport ikke er omfattet af bedste tilgængelige teknik, skal dette påbud som nævnt ovenfor også meddeles i medfør af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, jf. § 41, stk. 3 og § 39, medmindre der allerede findes eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen, der regulerer forholdet. Kommunen har på det foreliggende grundlag ikke tilstrækkeligt godtgjort, at betingelserne for at meddele et nyt påbud om ejendommens transport er opfyldt. Nævnet ophæver herefter vilkår, der er meddelt som påbud 32.

Ansøger har dermed samlet fået medhold i klagen.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Haderslev Kommunes afgørelse af 8. februar 2011 om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Flovtvej 35 i Haderslev med følgende ændringer:

Vilkår 14 ændres til et påbud om:

"Mindst 31 % af dybstrøelsen skal udkøres direkte til nedbringning på udbringningsareal.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

Vilkår 17 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuell produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold. Fytasetilsætning skal fremgå.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

Vilkår, der er meddelt som påbud 12, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 30, 32, 34, 60, 62 og 63 ophæves

Cecilie Vonge Ottosen,
Cand. jur

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Jens Elvstrøm: JNE@vfl.dk

Advokat Gert Lund, jeres j.nr.: 357347. gl@interlex.dk

Doris og Hans-Henning Kraack, kraack@email.dk

Pernille Toft: peto@haderslev.dk

Haderslev Kommune: Jeres j.nr.: 10/10212, post@haderslev.dk